

Br: 711-904/25-4320

27. oktobar 2025.

IZVJEŠTAJ

o učešću potpredsjednika Vlade za međunarodne odnose i ministra vanjskih poslova mr Ervina Ibrahimovića na 11. izdanju MED Dijaloga, Napulj, Republika Italija, 16-17. oktobar 2025. godine

Jedanaesto izdanje Mediteranskih dijaloga (MED Dijalozi) održano je u Napulju, Republika Italija 16. i 17. oktobra 2025. godine, u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova i međunarodne saradnje Republike Italije i Instituta za studije međunarodne politike (ISPI). Ovaj forum je po prvi put održan u Napulju čime je dodatno naglašena strateška važnost Mediterana za italijansku spoljnopoličku agendu i istorijska uloga grada kao političke i ekonomske raskrsnice između Evrope i Mediterana. Delegaciju Crne Gore na Mediteranskim dijalozima predvodio je potpredsjednik Vlade za međunarodne odnose i ministar vanjskih poslova mr Ervin Ibrahimović, a u delegaciji su bili: Jelena Burzan, otpravnica poslova a.i. u Ambasadi Crne Gore u Republici Italiji, Dragana Šćepanović, direktorica Direkcije za politička pitanja EU i Jovana Duković, prva sekretarka u Kabinetu ministra vanjskih poslova.

I

Mediteranski dijalozi svečano su otvoreni 16. oktobra 2025. godine, a uvodna obraćanja su imali Serđo Matarella (Sergio Mattarella), predsjednik Republike Italije, Antonio Tajani, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova i međunarodne saradnje Republike Italije i Franko Bruni (Franco Bruni) predsjednik ISPI instituta. U svom govoru, predsjednik Matarella je naglasio da su posljednje dvije godine rata na Bliskom Istoku iznevjerile ideal bliskosti i međusobnog obogaćivanja prisutnog u regionu Mediterana. U tom kontekstu, dodao da Mediteran mora ponovo postati prostor mira, saradnje i zajedničkog razvoja, ističući potrebu da se region posmatra ne kroz prizmu sukoba, već kroz mogućnosti za zajednički prosperitet. Postignuti dogovor za okončanje rata u Gazi daje nadu, stoga je predsjednik Matarella pozvao sve regionalne i međunarodne aktere da odgovorno djeluju kako bi se ova nada pretvorila u konkretan put ka miru. Ministar Tajani, ističući da se MED dijalozi održavaju nekoliko dana nakon dogovora za Gazu, naglasio da Italija želi da preuzme odgovornost kao mediteranska zemlja i graditelj mira. U tom kontekstu, naglasio da će Italija preduzeti konkretne korake za pružanje doprinosa primjeni sporazuma, ali i za obezbjeđivanje neophodne pomoći ugroženom stanovništvu Gaze, kroz dopremanje humanitarne pomoći, omogućavanje liječenja u italijanskim bolnicama i pristup obrazovnim ustanovama u Italiji. Dodao da Italija želi da bude most između sjevera i juga, između Evrope i Mediterana, naglašavajući da je stabilnost Sredozemlja preduslov evropske bezbjednosti. Predsjednik ISPI Bruni u svom obraćanju podsjetio da je svrha MED dijaloga povezivanje različitih aktera – vlada, međunarodnih organizacija, poslovne zajednice i civilnog društva – radi oblikovanja pozitivne agende za Mediteran. U svijetlu postignutog sporazuma za Gazu, oslobađanja talaca i plana

za rekonstrukciju Gaze, naglasio značaj dijaloga za konsolidaciju mira i postizanje zajedničke budućnosti.

Na Mediteranskim dijalozima, koji su obuhvatili preko 50 sesija na ekspertskom i visokom nivou, učestvovali su brojni zvaničnici, ministri vanjskih poslova, predstavnici međunarodnih organizacija, akademske zajednice i civilnog društva. Glavna tema ovogodišnjeg skupa bila je izrada pozitivne agende za region Mediterana, sa ciljem jačanja stabilnosti, održivog razvoja i saradnje među zemljama ovog regiona. Razmatrani su ključni izazovi, uključujući energetska tranziciju, klimatske promjene, migracije, sigurnost i ulogu medija u oblikovanju javnih politika.

II

U okviru ovogodišnjeg izdanja Med dijaloga, organizovan je i panel na ministarskom nivou na temu "Osnaživanje međunarodne diplomatije: Uloga Balkana", 16. oktobra 2025. godine, na kojem je učestvovao potpredsjednik Vlade za međunarodne odnose i ministar vanjskih poslova mr Ervin Ibrahimović. Pored ppv i mvp Ibrahimovića, na panelu su učestvovali ministarka za Evropu i vanjske poslove Albanije Elisa Spiropali, ministar vanjskih i evropskih poslova Bosne i Hercegovine Elmedin Konaković, ministar vanjskih i evropskih poslova Hrvatske Gordan Grić Radman, zamjenik ministra vanjskih poslova Sjeverne Makedonije Zoran Dimitrovski i državna sekretarka u Ministarstvu vanjskih i evropskih poslova Slovenije Neva Grašič.

Diskusija je bila fokusirana na ulogu Zapadnog Balkana u međunarodnoj diplomatiji sa ciljem pružanja doprinosa stabilnosti i razvoju šireg mediteranskog prostora. Učesnici su se saglasili da stabilnost Balkana ima direktan uticaj na stabilnost Mediterana, te da proces evropskih integracija zemalja Zapadnog Balkana ostaje ključni okvir za dugoročnu sigurnost, ekonomski rast i institucionalno jačanje regiona. Naglašeno je da Balkan više ne treba posmatrati kao periferni prostor evropske politike, već kao aktivnog činioca u oblikovanju evropske i mediteranske diplomatije. Dodatno istaknuto da zajedničke inicijative zemalja regiona, utemeljene na saradnji i međusobnom povjerenju, mogu doprinijeti novom zamahu međunarodne diplomatije, jačanju evropskog identiteta i stabilnosti cijelog Mediterana.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova mr Ervin Ibrahimović, u svom izlaganju, istakao da Balkan, možda i najbolje zna da čak i najdublje podjele mogu biti prevaziđene putem dijaloga, strpljenja i vjere u zajedničku budućnost. Naglasio povezanost bezbjednosti, održivog razvoja i evropske perspektive država našeg regiona, ali i činjenicu da bez stabilnosti Balkana nema stabilnog Mediterana. U tom kontekstu apostrofirao strateški značaj procesa proširenja EU, koji doprinosi snaženju demokratije, poštovanju i promociji ljudskih prava i solidarnosti. Ponovio da je Crna Gora snažno posvećena evropskim vrijednostima i integraciji u porodicu razvijenih evropskih država, te da nastavlja da ostvaruje napredak na putu ka EU. Govoreći o sprovedenim reformama, ppv i mvp Ibrahimović je naglasio usklađenost Crne Gore sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom EU i njen doprinos regionalnoj i globalnoj stabilnosti, kao odgovorne članice NATO.

III

Medijateranski dijalozi potvrdili su svoju ulogu najvažnije platforme za dijalog između Evrope i Mediterana. Ove godine, pažnja je bila usmjerena na jačanje diplomatske povezanosti i kreiranje pozitivne agende koja nadilazi nacionalne interese. Ukazano je na potrebu sinergije između evropskog i mediteranskog prostora, u kojem Zapadni Balkan može igrati aktivnu i konstruktivnu ulogu. Učešće ppv i mvp Ibrahimovića je bila prilika da se još jednom afirmiše posvećenost Crne Gore evropskim vrijednostima i aktivnoj ulozi u regionu. Istaknuto je da Crna Gora, kao najnapredniji kandidat za članstvo u EU, može poslužiti kao primjer uspješnog evropskog puta i faktor stabilnosti u regionu.

PREDLOG ZAKLJUČAKA

Vlada Crne Gore je, na sjednici od _____ 2025, razmotrila i usvojila Izvještaj o učešću potpredsjednika Vlade za međunarodne odnose i ministra vanjskih poslova mr Ervina Ibrahimovića na 11. izdanju MED Dijaloga, Napulj, Republika Italija, 16-17. oktobar 2025. godine.